

Gul Åkande

Nymphaea lutea

Den gule åkande kaldes også for 'nøkkerose'.

Den er flerårig og tilhører lotusfamilien, der ligesom den selv er vandplanter.

Navnet har den fra den nordiske vanddæmon 'Nøkken', der pønser på menneskers fordærv i vandet.

Nøkkerosen vokser i næringsrige damme og søer og steder, hvor vandet står nogenlunde stille. Den kan vokse på op til 4 meters dybde.

Den er udbredt i hele landet, dog mest i Østdanmark.

Den har en kort rodstock med blade og trævlerødder. Den holder sig oven vande ved hjælp af læderagtige, hjerteformede flydeblade, der transporterer ilt til roden. Blade fra åkander er almindeligt brugt i heraldisk sammenhæng. Både i rigsvåbnet og i adelige segl.

Gul åkande blomstrer i højsommeren med langstilkede, ranunkelagtige blomster, der åbner sig fra en kuglerund grøn knop.

Frugterne er kapsler med mange frø. Kapslerne ligner små kander uden 'tud' og er forklaringen på plantens danske navn.

Medicinsk har den gule åkandes rod været brugt mod 'vabler og sår' specielt på fødderne og det frarådes at plukke blomsten, da det kan medføre ildebrand!

Dug samlet fra blomsten og drukket skulle desuden dæmpe liderlighed og natlig sædafgang.

I husholdningen kunne blade og stængler anvendes til garvning, mens frøene blev indsamlet i stenalderen, antagelig til vinterforråd.